

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	1.Kf.700.455/2023/4.
A felperes:	Felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	Független Rendőr Szakszervezet (eljáró kamarai jogtanácsos: dr. Oláh Tamás) (felperesi képviselő címe)
Az alperes:	Fejér Vármegyei Rendőr-főkapitányság (8000 Székesfehérvár, Deák Ferenc utca 2.)
Az alperes képviselője:	dr. Polczer Attila kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	közzszolgálati jogviszonyból származó megbízási díjjal kapcsolatos közigazgatási jogvita elbírálása
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (8. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Veszprémi Törvényszék 1.K.700.193/2023/7. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 25.000 (huszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a 2019. november 1. napjától 2022. november 30. napjáig terjedő időszakban (a továbbiakban: perbeli időszak) az alperes hivatásos állományú tagjaként a helységi Rendőrkapitányság állományában körzeti megbízotti beosztásban teljesített szolgálatot. Működési körzete településről településre, míg az alperes által létrehozott körzeti megbízotti csoport (a továbbiakban: KMB csoport) működési körzete további 11 településre terjedt ki. A felperes a perbeli időszakot érintően, 2020. július 1. és 2022. június 30. napjai között az Csoport1 tagjaként útlevelkezelői feladatok ellátásáért 50%-os mértékű megbízási díjban részesült. A felperes szolgálati panaszát, amelyben a perbeli időszakban a beosztásába nem tartozóan rendszeresen a saját és a KMB csoport működési körzetén kívül végzett feladatok – járőri feladatok, járőrszolgálat, elővezetések, a TIK (a továbbiakban: TIK) általi küldések, akciókban való részvétel, átkísérések, előállítottak őrzése, kísérorri feladatok, rendezvénybiztosítások – ellentételezés nélküli ellátásáért megbízási díjat igényelt, az alperes vezetője elutasította.

A felperes keresete, az alperes védírata

[2] A felperes keresetében az alperest a perbeli időszakra 1.072.556 forint megbízási díj, és annak 2021. május 6. napjától számított késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni. Keresetét a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés a)-c) pontjaira, (2)-(5) bekezdéseire, a körzeti megbízotti szabályzatról szóló 26/2015. (XII. 9.) ORFK utasítás (a továbbiakban: KMB Szabályzat), a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 30/2015. BMr.), valamint a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: 30/2011. BMr.) rendelkezéseire alapította. A KMB Szabályzat 2022. augusztus 12-i hatályú módosítása ellenére az igényét megalapozottnak tartotta. A megbízási díj havi mértékét a rendvédelmi illetményalap 75%-ában kérte meghatározni, mivel több különböző beosztás feladatait látta el, melyek a szolgálatteljesítési idejének jelentős részét tették ki.

[3] Az alperes védíratában a kereset elutasítását kérte, annak jogalapját és összecszerűségét is vitatta.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletével az alperest a kereseti kérelem szerinti 1.072.556 forint megbízási díj, és annak 2021. május 6. napjától számított késedelmi kamata megfizetésére kötelezte. Döntését a Hszt. 2. § 25. pontjában, 60. §-ában, 61. § (1) bekezdésében, 71. § (1)-(6) bekezdéseiben, a belügyminiszter irányítása alatt álló

rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 31/2015. BMr.) 35. § (1), (3)-(6) bekezdéseiben, a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos szolgálati viszonyban álló tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 33/2015. (VI. 16.) BM rendelet 10. § (1)-(2), (4) bekezdéseiben, a KMB Szabályzat 2., 18., 21-22., 24-25. pontjaiban, a Járőr- és Őrszolgálati Szabályzatról szóló 13/2017. (III. 24.) ORFK utasítás (a továbbiakban: Járőr Szabályzat) 4. pontjában foglaltakra alapította. Megállapította, hogy a KMB Szabályzat kógens módon meghatározza az ellátandó feladatok körét, és a munkáltató ezt nem bővítheti korlátlanul; az alperesi utasításra ellátott, más munkakörbe tartozó feladatok nem maradhatnak ellentételezés nélkül. A Kúria kialakult joggyakorlatára hivatkozással kifejtette, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott kritériumok konjunktívak, ebből következőleg akkor illetheti meg a felperest megbízási díj, ha nem a kinevezés szerinti beosztásához kapcsolódó feladatkört lát el többletfeladatként. Amennyiben a rendszeresen elvégzett további tevékenység nem tartozik a szolgálati beosztásához, az többletfeladatként értékelhető és külön ellentételezésre, megbízási díjra jogosít. A felperes által végzett járőri és a munkáltató egyoldalú utasítása alapján végzett egyéb feladatok nem tartoztak a kinevezése szerinti beosztásához, e feladatokat a saját és a KMB csoport működési körzetén kívül nem eseti jelleggel, hanem rendszeresen látta el. A felperes esetében a Hszt. 60. § (1) bekezdésében foglalt átrendelés feltételei sem valósultak meg a 31/2015. BMr. 33. § (1) bekezdése és a Hszt. 61. § (1) bekezdése értelmében, arra vonatkozóan megfelelő írásbeli utasítás nem készült, a TIK által táblázatba foglalt feladatmeghatározás nem felel meg az átrendelésre vonatkozó szabályoknak. A keresetet a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján találta megalapozottnak. Az alperes által vitatott 2020. szeptember hónap kapcsán rögzítette, hogy a felperes három határszolgálatot látott el; egyébiránt a perbeli időszakból egyes hónapokat kiragadni nem lehet, a megbízási díjra való jogosultságot tendenciaszerűen kell vizsgálni. A megbízási díj mértéke tekintetében rögzítette, hogy a többletfeladattal érintett beosztások ugyan alacsonyabb beosztási fokozatúnak minősülnek, mint a felperes eredeti szolgálati beosztása, azonban az ellátott többletfeladat gyakorisága és rendszeressége alapján az illetményalap 75%-ában meghatározott megbízási díj arányos ellentételezést jelent.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[5] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását, harmadlagosan az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a megbízási díjnak az illetményalap 50%-ában történő megállapítását, negyedlegesen a 2020. szeptember hónapot érintő megbízási díjra való jogosultság megalapozatlanságának megállapítását kérte.

[6] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást részben hibásan állapította meg és a felperes megbízási díjra való jogosultságát illetően téves jogértelmezésre jutott, megsértve ezzel a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 2. § (4) bekezdését, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (4)-(5) bekezdéseit, a Hszt. 71. § (1) bekezdés a)-c) pontjait, valamint a 31/2015. BMr. 35. § (6) bekezdését. A törvényszék ítéletében nem adott választ arra, hogy a felperesi igény megalapozottságát a Hszt. 71. § (1) bekezdésének mely pontjaira alapította: utalt ugyan a c) pontra, azonban az a)-b) pontokra alapított igényről való döntést és

annak indokai kifejtését mellőzte. Nem vette figyelembe továbbá a Kormány által elrendelt veszélyhelyzetben történő feladatellátással kapcsolatban kifejtett álláspontját. Érvelése szerint veszélyhelyzeti rendőri beosztások nincsenek, a minősített időszak feladatok ellátása minden rendőr munkaköri leírásában rögzített. Az azonos KMB csoportkörzetben történő feladatellátás ugyanolyan megítélés alá esik, mintha a saját működési körzetében látná el a szolgáltatást a körzeti megbízott, mely álláspontját megerősíti a KMB Szabályzat 2022. augusztus 12-től bekövetkezett módosítása, ami a KMB működési körzet és a KMB csoport működési körzet közötti éles határvonalat eltörli. A KMB Szabályzat és a Járőr Szabályzat szerinti feladatok részben átfedik egymást, a KMB Szabályzatban szereplő feladatok nem különböznek a járőrökre irányadó szolgálati beosztás által meghatározott feladatoktól. A körzeti megbízott a szolgálatteljesítési idejének legalább 70%-ában közterületi tevékenység ellátására köteles, amely nem minősül a kinevezéstől eltérő olyan többletfeladatnak, ami a megbízási díj iránti igényt megalapozná. Az elsőfokú bíróság ítéletében nem kellő súllyal vette figyelembe a körzeti megbízott működési körzetéből történő elvonására vonatkozó szabályozást, mely 5 esetet említ, amikor a felperes eseti jelleggel elvonható a működési körzetéből. Fenntartotta, hogy a felperes 2020. szeptember hónapban a csoportkörzetén kívüli 13 feladatellátásból 10 esetben átrendelési parancsok alapján határforgalom ellenőrzést végzett, három esetben fokozott ellenőrzésen vett részt.

[7] A megbízási díj mértékének megállapítása a munkáltató mérlegelési joga, amely munkáltatói jogot az ítéletben 75%-os mértékben megállapított díjazás elvonja. A magasabb besorolású, magasabb képesítési követelményeknek megfelelő, magasabb díjazásra is jogosító körzeti megbízotti beosztásokban szolgálatot teljesítő személyek által ellátott alacsonyabb besorolású beosztáshoz tartozó feladatokhoz kapcsolódóan nem állapítható meg magasabb felelősségi kör, sem többletterhelés, így a rendvédelmi illetményalap 50%-ának megfelelő mértékű megbízási díj megállapítása indokolt. A 31/2015. BMr. 35. § (5) bekezdése alapján a helyettesítési díjat a pert indító személyek és a betöltetlen beosztások arányára tekintettel meg kell osztani.

[8] Az ítélet jogkérdésben ellentétes azon kialakult bírói gyakorlattal, hogy a megbízási díjra való jogosultságot havonta kell vizsgálni és megítélni; nem jár megbízási díj azokra a hónapokra, amikor az igényjogosultságot megalapozó tevékenység nem haladja meg a 2-3 alkalmat.

[9] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. A Kúria Kf.VII.39.549/2021/4. számú döntésére hivatkozással rámutatott, hogy a tárgykörben (a körzeti megbízott által ellátott járőrszolgálat kapcsán) kiforrott bírói gyakorlat alakult ki, a bíróságok a kereseteknek következetesen helyt adnak, elutasító ítélet nem ismert. A körzeti megbízotti és a járőri feladatok elválnak egymástól; a munkáltató csak egy adott beosztáson belül határozhatja meg a munkaköri feladatokat. Az alperes álláspontjával ellentétben a körzeti megbízotti beosztás feladatai nem foglalják magukba a járőri beosztás valamennyi feladatát. A KMB Szabályzat 21. pontja taxatív módon meghatározza, hogy a körzeti megbízottat – kizárólag eseti jelleggel – a működési körzetéből mely esetekben lehet meghatározott feladatokra elvonni, azonban ebbe a járőr és egyéb feladatok nem tartoznak bele. A körzeti megbízott járőrfeladatot csak járőrvezetőként járőrrel közösen láthat el, és csak a körzetén belül; továbbá a saját működési körzetén belül kell 70%-ban közterületi szolgálatot teljesítenie, nem bármely közterületen. A különleges jogrendre hivatkozást – az azzal összefüggő feladatvégzés megjelölése, továbbá az eseti jelleg hiánya miatt – nem tartotta alaposnak. A következetes bírói gyakorlatnak a marasztalás szerinti 75%-os megbízási díj mérték megfelelő; ennek megállapításánál értékelni kell, hogy alacsonyabb

beosztás helyettesítése történt, azonban ez nem jelenti azt, hogy csupán a jogszabály szerinti minimumösszeg megállapítására van lehetőség. A KMB Szabályzat módosítása nem alkalmas a beosztásába nem tartozó feladatok körének megváltoztatására, az kizárólag jogszabályon alapulhat. A Kúria Kf.III.45.173/2021/4. számú ítélete értelmében az adott beosztáshoz tartozó feladatok felsorolását tartalmazó közjogi szervezetszabályozó eszköz hatályon kívül helyezése nem eredményezi azt, hogy a munkáltató a munkaköri leírásban az adott beosztáshoz nem tartozó feladatokat a beosztás részeként rögzíthet. A 30/2015. BMr. 2. számú melléklete alapján határozható meg, hogy az egyes beosztásokhoz milyen munkaköri feladatok társulhatnak.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[10] A fellebbezés az alábbiak szerint nem alapos.

[11] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Kp. 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a fellebbezési kérelem és az ellenkérelem keretei között bírálta felül. E keretek között eljárva a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a releváns jogszabályi rendelkezéseket felhívta, azokat megfelelően alkalmazta, ítéletének indokolásában e döntése indokait az ítélete jogszerűségének elbírálásához szükséges mértékben kifejtette, amellyel a másodfokú bíróság is egyetértett. A fellebbezésben foglaltakkal összefüggésben a következőket emeli ki.

[12] A másodfokú eljárás terjedelme vizsgálatakor az ítéltábla figyelembe vette, hogy az alperes az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást részben vitatta ugyan, azonban ezzel összefüggésben megsértett eljárási jogszabályhelyet nem jelölt meg, ezért – a Kp. 99. § (1) bekezdésére, 100. § (2) bekezdés b) pontjára és 104. § (1) bekezdésére figyelemmel – az ítéltábla ebben a körben nem vizsgálódhatott, mivel a fellebbezésnek e körben nem volt olyan eljárási jogszabálysértésre hivatkozása, amelyet az ítéleti indokolással összevethetett volna.

[13] Az alperes a fellebbezésében az indokolási kötelezettség hiányos teljesítését, valamint az alkalmazott jogszabályok helytelen értelmezését és alkalmazását, ebből eredően téves jogi következtetések levonását állította. Az indokolási kötelezettség alperes által állított hiányos teljesítésével összefüggésben az ítéltábla mindenekelőtt arra mutat rá, hogy az a körülmény, miszerint az alperes számára az indokolás – esetleg – nem meggyőző, nem az indokolási kötelezettség megsértése körében sérelmezhető, hanem az adott, alkalmazott anyagi, illetve eljárási jogszabályhelyekhez kapcsolódóan, azok mikénti értelmezése szempontjából. Az Alkotmánybíróság az indokolt bírói döntéshez való jogot a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogból bontotta ki [7/2013. (III. 1.) AB határozat]. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint ugyanakkor a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem a szubjektív elvárásaikat is kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása [30/2014. (IX. 30.) AB határozat]. Az indokolási kötelezettség azt az elvárást támasztja a bírósággal szemben, hogy a döntés indokolásának az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre kell kiterjednie és nem minden egyes részletre

(Kfv.VII.38.187/2021/11., Kúria Kfv.V.38.235/2021/9.). Az ítéltábla ennek tükrében megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében adott jogi indokolás az indokolási kötelezettség alkotmányos követelményének is megfelelt, az alperes ezzel kapcsolatos kifogása pedig megalapozatlan volt.

[14] Az ítéltábla leszögezi, hogy az elsőfokú ítélet indokolásának egészéből, valamint annak [34]-[35], [45] és [54] bekezdéseiből egyértelműen kitűnik, hogy az elsőfokú bíróság a Hszt. 71. § (1) bekezdésének egyes pontjai közül a c) pont szerinti törvényi feltételek fennállását vizsgálta és állapította meg. A felperes kereseti igényét ugyan a Hszt. 71. § (1) bekezdés a)-b) pontjaira is alapította, ugyanakkor az elsőfokú bíróság ítéletéből egyértelműen kiolvasható, hogy a felperes szolgálati beosztásához nem tartozó többletfeladat-ellátását vizsgálta, ideiglenesen megüresedett vagy betöltetlen szolgálati beosztás ellátását, illetve szolgálati beosztása ellátásában tartósan akadályozott személy helyettesítését nem állapította meg. Az ítélet a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerinti esetkörön alapul, e tekintetben a felperes kereseti igényét jogszerűnek tartotta, ezért az elsőfokú bíróságnak a Hszt. 71. § (1) bekezdés a) és b) pontjai szerinti feltételek fennállását szükségtelen volt érdemi vizsgálatába vonnia. Az elsőfokú ítélet indokolása ugyan valóban nem adott számot arról, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdés a)-b) pontjai szerinti esetkörök vizsgálatát ez okból mellőzte, amely ily módon a Kp. 84. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 346. § (4) bekezdésébe ütköző, azonban ezen kisebb súlyú eljárási szabályszegés a per érdemi eldöntésére kihatással nem volt. Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét annak tartalma szerint bírálta el, a perben érvényesített kereseti kérelemről döntést hozott, a keresetet kimerítette, így a Kp. 2. § (4) bekezdésének sérelme sem állapítható meg.

[15] A fentiek szerint a felek közötti jogvita alapvető kérdését a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt feltételek teljesülése jelentette. A perben nem volt vitatott az a feladatkimutatás, amely a felperes által ellátott feladatok tényét bizonyította; eltért viszont a felek álláspontja arra vonatkozóan, hogy az abban megjelölt feladatok a beosztásába tartoztak-e, és azok elvégzése következtében jogosulttá vált-e megbízási díjra. A felek eltérő jogértelmezéséből eredő jogvita az elsőfokú ítélet anyagi jogi álláspontjának felülbírálatát jelenti, melyhez tartozó jogkérdésekben a Kúria már több döntésében állást foglalt.

[16] Az állománytáblában rendszeresített beosztásokhoz tartozó feladatokat a munkáltató a munkaköri leírásban egyoldalú utasításával rögzítheti; a munkaköri feladatok meghatározása azonban a munkáltató részéről nem lehet önkényes, csak az állománytáblában rendszeresített beosztás keretein belül határozhatja meg azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, amelyeket a hivatásos állomány tagja jogosult és köteles ellátni. Az alperesnél a felperes körzeti megbízott beosztása az állománytáblában rendszeresített és a kinevezésében rögzített szolgálati beosztás (munkakör). A Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontja szerint a hivatásos állomány arra alkalmas tagja átmenetileg megbízható a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkör ellátásával, többletfeladatként. Erre figyelemmel az alperes jogszerűen megbízhatta (utasíthatta) a felperest olyan feladatok elvégzésére, amelyek a képzettségéhez, végzettségéhez, szakmai tapasztalatához kapcsolódtak. Az alperesnek az a joga azonban, hogy a felperest a körzeti megbízott beosztásához tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére utasíthassa, nem sértheti a felperes kinevezése szerinti beosztását, továbbá az utasítás teljesítése esetén az érintett díjazásra (ellenszolgáltatásra) való jogosultságát. Ha a

hivatásos állomány tagja a megbízást az eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett végzi, a többlétszolgálatért díjazásra jogosult [Hszt. 71. § (5) bekezdés].

[17] A következőket bírói gyakorlat (Kf.VII.39.247/2020/4., Kf.VII.39.389/2021/4., Kf.VII.39.523/2021/4.) szerint a munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, így ezen elvi alaptól eredően jogellenes az olyan gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós – feladatainak ellátását. A Kúria korábbi, jelen ügyben is irányadó határozataiban (Kfv.VII.37.642/2020/5., Kf.VII.39.525/2021/3.) kimondta, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott kritériumok konjunktívak, ebből következően a felperest akkor illetheti meg a megbízási díj, ha nem a kinevezés szerinti beosztásához tartozó feladatkört látott el, többletfeladatként. Ezzel összefüggésben nem azon van a hangsúly, hogy a többletfeladat okozott-e többletterhelést, hanem azon, hogy a feladat a kinevezés szerinti beosztáshoz tartozónak tekinthető-e. Amennyiben a rendszeresen elvégzett további tevékenység nem tartozik az adott szolgálati beosztáshoz, az mindenképpen többletfeladatként értékelendő.

[18] A KMB Szabályzat 37. pontja alapján a körzeti megbízottnak a szolgálatteljesítési idejének legalább 70%-ában közterületi tevékenységet kell ellátnia, ugyanakkor az alperes értelmezésével ellentétben nem bármely közterületen, hanem saját működési területe közterületén; a közterületi szolgálat egyébként sem feleltethető meg a járőrszolgálatnak. Mindezekon felül az ORFK utasítás 24. pontja nem teszi a körzeti megbízott feladatává a járőrszolgálat ellátását, csupán annak lehetőségét teremti meg, hogy a körzeti megbízott járőr vezetőjeként közterületi szolgálat végrehajtására járőrrel közösen beosztható legyen. A közrendvédelmi szakterületért felelős vezető köteles a közös közterületi szolgálatot úgy szervezni, hogy a feladatellátás – a KMB Szabályzat 21-22. pontjaiban meghatározottak kivételével – a körzeti megbízott működési körzetében történjen.

[19] Az ítéltábla kiemeli, hogy a KMB csoport létrehozása a KMB Szabályzat 3.d. és 15. pontjában foglalt szabályozásból következően nem jár azzal a következménnyel, hogy a körzeti megbízott eredeti működési körzete megváltozna, az a KMB csoport működési körzetével kibővülne. A körzeti megbízotti csoport létrehozásának a célja, továbbá annak megítélése, hogy mely feladatok ellátása tartozik a felperes körzeti megbízotti beosztásához és melyek haladják meg azt, olyan kérdés, amelynek jogértelmezését a Kúria már elvégezte és álláspontjától az ítéltábla eltérni nem kíván. A Kúria a körzeti megbízott által működési körzetén kívül végzett járőri feladatokkal összefüggésben több határozatában kimondta: amennyiben a körzeti megbízott hosszabb időszakon át rendszerszintűen a beosztásához nem tartozó feladatkört ellátja, a járőrfeladatokat a körzeti megbízotti működési és csoportműködési körén kívül nem eseti, hanem napi rendszerességgel végzi, az többlétszolgálatnak minősül, és annak ellentételezésére jogosult (Kf.VII.45.176/2021/4., Kf.VII.45.184/2021/4.). Az elsőfokú bíróság ezzel egyezően helytállóan mutatott rá, hogy a KMB Szabályzat egyértelműen meghatározza, hogy a körzeti megbízott járőrfeladatokat milyen szűkítéssel hajthat végre. Ebből az következik, hogy amennyiben ettől eltérően teljesíti a járőri feladatokat, megbízási díjra jogosult.

[20] A jelen ügyben a felperes által végzett járőrszolgálati és egyéb feladatok, mint a munkáltató egyoldalú utasítása alapján végzett feladatok, nem tartoztak a kinevezés szerinti beosztásához. Az elsőfokú bíróság a becsatolt és az alperes által nem vitatott felperesi kimutatás szerint helyesen következtetett a többletfeladat ellátására, ítéletében helytállóan rögzítette, hogy a felperes a járőrszolgálati és egyéb feladatokat a saját és a KMB csoport működési körzetén kívül nem eseti jelleggel, hanem rendszeresen végezte, amelyre nem adott jogalapot a KMB Szabályzat 21. és 37. pontja, mert ezek a feladatok nem a kinevezés szerinti beosztásához tartozó (közterületi tevékenységének részét képező) feladatok. Az a körülmény, hogy a felperes működési körzetéből jogszerűen elvonható volt, nem jelenti egyben azt, hogy a beosztásához nem tartozó többletfeladatok ellátásáért megbízási díjra nem jogosult.

[21] Alaptalanul sérelmezte az alperes az elsőfokú bíróság Kormány által elrendelt veszélyhelyzetben történő feladatellátásra vonatkozó álláspontjával összefüggő indoklás elmaradását. Nem kifejezetten az alperes által felhozott konkrét érvre hivatkozással, hanem általánosságban, valamennyi felsorolt esetkört érintően az elsőfokú ítélet [41] bekezdése tartalmazza: a KMB Szabályzat 21. pontja kimondja, hogy a körzeti megbízott a saját működési körzetéből csak eseti jelleggel vonható el, kizárólag a szabályzatban felsorolt feladatokra, a felperes ezzel szemben a beosztásához nem tartozó feladatokat a működési körzetén kívül nem eseti jelleggel, hanem rendszeresen látta el (elsőfokú ítélet [54], [57] bekezdések). Az elsőfokú bíróság ítéletéből megállapítható annak ténybeli alapja és jogi indoka, miért nem volt elfogadható az alperes veszélyhelyzeti feladatellátásra hivatkozása. Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a KMB Szabályzat 21. pontja csak eseti jelleggel hatalmazza fel a munkáltatót arra, hogy a körzeti megbízottat a működési körzetéből elvonja. A felperest – az alperes által sem vitatott feladatkimutatás szerint – a peresített, így a vitatott 2020. szeptember hónapot is érintő időszakban rendszeresen, és nem eseti jelleggel osztották be a körzeti megbízotti működési körzetén kívül járőri feladatokra, ezért az alperes megalapozatlanul hivatkozott a KMB Szabályzat 21. pontja alapján arra, hogy a fokozott ellenőrzések és a különleges jogrend időszakában a körzeti megbízott működési körzetén kívüli járőri és egyéb tevékenysége megbízási díjra nem jogosít. A működési körzetén kívüli járőri tevékenysége a felperest a fokozott ellenőrzés és – ugyanezen indokra alapítottn – a különleges jogrend időszakában is megbízási díjra jogosította. A veszélyhelyzet miatti személyi átcsoportosítások a felperes eredeti szolgálati beosztása mellett ellátott többlettevékenység ellentételezése alóli mentesülésre nem adnak alapot (Kf.VII.45.184/2021/4., Kf.VII.45.176/2021/4.).

[22] Az alperesi érveléssel összefüggésben az ítéltábla a megbízási díjra való jogosultság vizsgálata szempontjából, annak havi díjazású jellegéből kiindulva kiemeli, hogy a jogosultság feltétele az adott, egyes hónapokra is kimutatható, igazolt, és nem eseti jellegű (1-2 alkalom) többletfeladat ellátása. A felperes az alperes által vitatott 2020. szeptember hónapban a határfogalom ellenőrzéseken túlmenően – általa is elismerten – három ízben látott el járőrszolgálatot működési körzetén kívül, szeptember 7. napján fokozott ellenőrzést végzett meghatározott útvonalon, szeptember 10. napján ugyanezen feladat mellett akciól akcióban vett részt, szeptember 18. napján ugyancsak fokozott ellenőrzést végzett meghatározott útvonalon, ami a vitatott hónap tekintetében önmagában meghaladja az eseti jelleget, és ahogyan arra az elsőfokú bíróság helyesen utalt, a perbeli időszak tekintetében a rendszeresség körében értékelendő volt. Súlytalan volt ezért az alperesnek – a Kp. 100. § (2)

bekezdés b) pontjában írtakkal ellentétben közzétett kúriai határozattal alá nem támasztott – azon hivatkozása, hogy az elsőfokú ítélet jogkérdésben eltért a bírói gyakorlattól.

[23] Az alperes a fellebbezésében általánosságban hivatkozott a KMB Szabályzat 2022. augusztus 12. napjától történt módosulására és annak 2. pontjára, erre vonatkozóan azonban nem munkálta ki, hogy az elsőfokú ítélet e kérdést érintően mennyiben és milyen okból jogszabálysértő, továbbá a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt konjunktív feltételrendszer körében kialakult jogértelmezést miként változtatja meg. E jogértelmezés szerint a megbízási díjra való jogosultságot nem csupán a működési körzeten kívül végzett tevékenység, hanem önmagában a beosztásához nem tartozó többletfeladat-ellátás is megalapozza. Ezért a KMB Szabályzat alperes által hivatkozott módosulása nem teszi az elsőfokú ítéletben tett azon megállapítást megalapozatlanná, hogy a felperes rendszeresen végzett járőri és egyéb szolgálati feladatokat, melyek a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerinti többletfeladatként értékelhetők, és az (5) bekezdése alapján megbízási díjra jogosítják.

[24] A fentiek szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg azt, hogy a felperes által rendszeresen végzett járőrszolgálat és egyéb feladatok ellátása a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerinti többletfeladatként értékelhető, amely a Hszt. 71. § (5) bekezdése alapján megbízási díjra jogosít.

[25] Az elsőfokú bíróság nem állapított meg a Hszt. 71. § (1) bekezdés a) pontja szerinti, több személy általi többletfeladat-ellátását, így a 31/2015. BMr. 35. § (6) bekezdése megsértésére vonatkozó felperesi hivatkozás is alaptalan. A fellebbezésben foglalt érveléssel szemben az elsőfokú bíróság nem vonta el a munkáltatónak a megbízási díj (mértékének) megállapítására vonatkozóan fennálló mérlegelési jogát. Miután az alperes nem állapított meg és nem fizetett megbízási díjat a felperesnek, azt az elsőfokú bíróság mérlegelési jogkörében határozhatta meg; a másodfokú bíróságnak a felülbírálat keretében az elsőfokú bíróság ezen mérlegelési tevékenységének jogszerűségét kellett vizsgálnia, így azt, hogy a jogilag kötött mérlegelés a jogszabályok keretei között történt-e. A Hszt. 71. § (5) bekezdésében rögzített, az illetményalap 50-200%-ban megállapítható megbízási díj meghatározása mérlegelési jogkört jelent. Ehhez kapcsolódóan a 31/2015. BMr. 35. § (6) bekezdése jeleníti meg a mérlegelés szempontjait, amely szerint a helyettesítési díj mértékét a többletfeladat nagysága, a megbízással járó többletterhek, a helyettesített szolgálati beosztás besorolása alapján a Hszt. 71. § (4) és (5) bekezdéseiben foglaltak figyelembevételével kell meghatározni. Ezen mérlegelési pontok mentén kellett az ítéltáblának megvizsgálnia, hogy melyek voltak az elsőfokú bíróság mérlegelésének szempontjai és azokat okszerűen vette-e figyelembe. Alaptalanul hivatkozott az alperes arra, hogy az összecszerűség megállapítása során – a többi tényezőtől függetlenül – figyelemmel kell lenni az érintett rendőrkapitányság pereskedő körzeti megbízotti és a ténylegesen hiányzó létszám arányára is, ennek keretében a bíróságnak összesítve kellett volna vizsgálnia a felperesre ténylegesen jutó többletfeladatokat. A mérlegelés jogszabályban nevesített szempontjai szükségszerűen felölelik az alperes által hiányolt körülmény értékelését, hiszen a többletfeladatok mennyiségének és rendszerességének értékelése egyben kifejezi az adott szervezeti egységnél a felperesre jutó, a beosztásán felüli, ténylegesen elvégzett feladatainak mennyiségét.

[26] Az ítéltábla ezért – annak szem előtt tartásával, hogy a jogszerűségi kontroll a másodfokú bíróság számára felülmérlegelési lehetőséget nem biztosít – megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az elvégzett mérlegelési tevékenysége során az anyagi jogszabály [Hszt. 71. § (5) bekezdése] által meghatározott tartományban maradt, amikor a megbízási díj mértékét az illetményalap 75%-ában határozta meg; ezen felül az általa figyelembe vett és ítéletében ismertetett mérlegelési szempontok beilleszthetők voltak a 31/2015. BMr. 35. § (6) bekezdése szerinti kritériumok közé. A jogi indokolásban leírtak alapján megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság az arányosság vizsgálatánál figyelembe vette a többletfeladatellátás rendszerességét, a többletfeladatok kimutatott mennyiségét. Az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap 75%-ban történő meghatározásával a megbízási díj mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl; ily módon nincs jogalap a helytálló ítéleti döntés megváltoztatására.

[27] Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[28] A másodfokú bíróság a Kp. 99. § (3) bekezdése értelmében a 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes alperest a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, amelynek mértékét a Pp. 81. § (1)-(2) bekezdéseire, 82. § (3) bekezdésére, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) és 3. § (2), (5) bekezdéseire figyelemmel állapította meg. Ennek során a felperes által felszámított költség összegét a pertárgy értékére, az ügy bonyolultságára, a felperes által benyújtott fellebbezési ellenkérelem elkészítésének munka- és időigényére, valamint a tárgyaláson kívüli elbírálásra tekintettel a felszámított összeggel arányban állónak ítélte.

[29] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdésében és 46. § (1) bekezdésében meghatározott összegű (85.804 forint) fellebbezési illeték az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontjában biztosított teljes személyes illetékmentessége folytán a Pp. 102. § (1) és (6) bekezdései értelmében az állam terhén marad.

[30] Az ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 77. § alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[31] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2024. június 11.

dr. Antal Regina s.k.
a tanács elnöke, előadó

dr. Koós Szabolcs s.k.
bíró

dr. Oláh Zsolt s.k.
bíró